948

Minister van Uniezaken en Overzeese Rijksdelen (Van Maarseveen) aan hoge commissaris te Djakarta (Hirschfeld), 18 april 1950

1. Hedenmiddag had ik een onderhoud met Rum. Ten aanzien van O-Indonesië sprak ik met hem in dezelfde geest als waarin ik U heden uitvoerig seinde, zonder echter melding te maken van enig juridisch argument of van enige door U te doene stap. De Hr. Rum reageerde hierop zeer gunstig. Ook hij vond het optreden tegen sommige deelstaten niet gelukkig en hij vreesde, dat de politieke gedragslijn die de RIS-Regering ten aanzien van O-Indonesië volgt internationaal niet veel waardering zou ontmoeten. Hij was daarom geporteerd voor een politiek van verzoening. Ik besprak met hem ook de tegenstelling tussen Djokja en Djakarta. Hij zeide mij dat die tegenstelling meer schijn dan werkelijkheid was. Zeker treft men in Djokja extreme elementen aan, maar die worden ook in Djakarta gevonden, waarbij hij de naam Yamin noemde. Ik zeide hem, dat de officiële verhoudingen in Djakarta zo uitstekend waren en dat ik zou wensen, dat in Djokja hetzelfde het geval was. Wat kunnen wij, vroeg ik, hieraan doen? Zou een benoeming van een commissaris in Djokja aanbeveling verdienen? Rum antwoordde, dat zijns inziens begonnen zou moeten worden met een beleefdheidsbezoek van U aan de wnd. President in Djokja en aan de wnd. Minister-President in Djokja. Ik moge U verzoeken deze suggestie ernstig in overweging te nemen.

2. Ik besprak voorts met de Hr. Rum de kwestie van de Malinobeurzen en deed uitkomen, dat men vreesde, dat om politieke redenen verschillende bursalen hun beurs zouden verliezen. Hij stelde mij in dit opzicht gerust en verklaarde dat zij, die hier een studierichting volgen welke ook in Indonesië gevolgd kon worden, naar Indonesië zouden moeten terugkeren uit deviezenoverwegingen, maar daar dan ook hun studie zouden kunnen voortzetten, terwijl zij, die hier onderricht genieten, wat in Indonesië niet wordt gegeven, zoals a.s. apothekers, psychologen, chemici en beoefenaren van technische wetenschappen etc., hier hun studie zullen kunnen voortzetten. Hij meende dat aldus omtrent 1/3 van de thans hier aanwezigen bursalen hier zouden kunnen blijven. Bij uitzondering zouden ook zij kunnen blijven, die kort voor hun laatste examen zitten. Aldus, zeide Hr. Rum, wordt niemand gedupeerd en vindt geen politieke discriminatie plaats. Ik heb de Hr. Rum nog gezegd, dat wij tot heden geen opgave hadden van de door de RIS-Regering aangewezen leden van de N-Guineacommissie. Hij betreurde het met mij, omdat de datum 15 April van RIS-zijde zelf als uiterste termijn was voorgesteld. Rum was zeer tevreden over de Unieconferentie. Hij vond het officiële contact tussen Nederland en Indonesië voortreffelijk en betreurde het, dat overigens de diplomatieke wereld in Djakarta weinig contact met de RIS-Regering had. Hij schreef dit toe aan de omstandigheid, dat Hatta overbezet is. Ik heb met Rum afgesproken, dat wij regelmatig contact zouden houden.
Vanzelfsprekend houd ik U daarvan op de hoogte.

Kenmerk: Van Maarseveen 223.
© NA, archief Minkol., codetel. 195012
http://resources.huygens.knaw.nl/indonesischebetrekkingen1945-1969/Nederlands-indonesischeBetrekkingen1950-1963/Document/16586